

SOBRE LA VERITAT I LA FALSEDAT

—Estimat fill, davant d'un gentil van disputar tres savis; l'un era cristià, l'altre sarraí i l'altre jueu. En la disputa de tots tres es va establir com podien fer que el gentil distingís la veritat de la falsedat, per tal que prenguéss la veritat i deixés la falsedat. Ho van establir així: que aquella religió que concordés més amb les dignitats de Déu i amb les virtuts creades, i que fos més contrària als vicis, seria la veritable, i les altres, contràries a ella, havien de ser falses. I això és perquè Déu té grandesa de bondat, d'eternitat, de poder i de totes les altres virtuts; i encara, perquè la grandesa de bondat, d'eternitat i de poder de veritat és més concorde amb la grandesa de les virtuts, i és més contrària als vicis, que no pas la petitesa de la veritat. Disputant d'acord amb aquestes regles, el cristià va provar que la seva religió era veritable, i totes les altres falses, com es demostra en el Llibre del gentil i com s'explica en l'Art demostrativa.

—Amable fill, denant un gentil se disputaren tres savis; la un era cristià, l'altre sarraí e l'altre jueu. En la disputació de tots tres fo ordonat en quina manera fos al gentil significada veritat e falsetat, per ço que lo gentil prenguéss veritat e que lleixàs falsetat. L'ordonament fo aital, ço és saber: que aquella llig que ab les dignitats de Déu e ab virtuts creades hauria major concordança, e qui als vicis seria pus contrària, convenia ésser vera, e les altres contràries a ella, convenien ésser falses. E açò per tal cor en Déu és granea de bonea, eternitat, poder, e així de totes les altres virtuts; e encara, car granea de bonea, eternitat, poder de veritat, ha major concordança ab majoritat de virtuts, e contradiu pus als vicis, que no ha poquea de veritat. Disputant per aital ordonament, provà lo cristià ésser sa llig en veritat, e totes les altres ésser en falsetat, segons que és provat en lo Llibre del gentil, e segons que en l'Art demostrativa se conté.

Fèlix o Llibre de meravelles (1288-1289), cap. 69

